

Двадцять третє лютого

Класна робота

Квадратні рівняння.

Неповні квадратні рівняння.

5

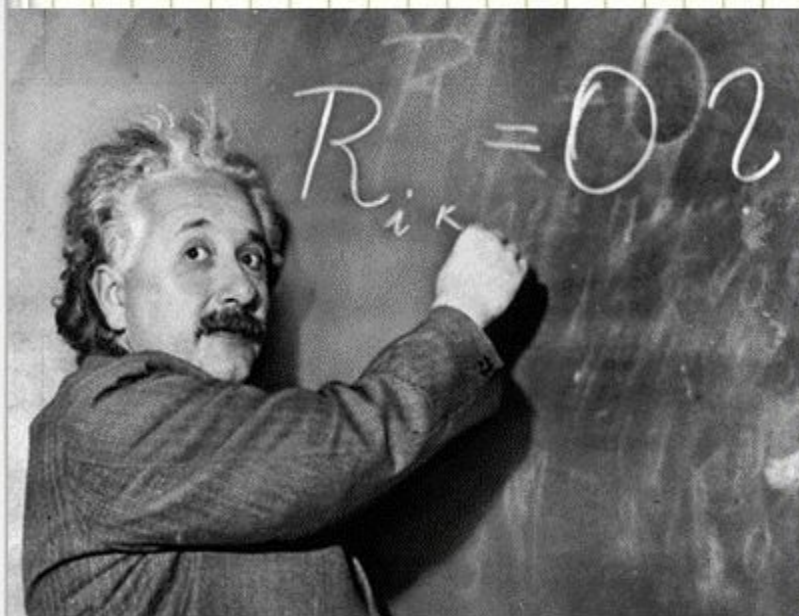
7

3

"Мені доводиться ділити свій час між політикою та рівняннями. Проте рівняння по-моєму, набагато важливіше, тому що політика існує тільки для даного моменту, а рівняння будуть існувати вічно".

А. Ейнштейн.

Мета уроку:

Дізнатися:

- *Які рівняння називаються **квадратними**;
- ***зведеними квадратними**;
- ***неповними квадратними**.

Навчитися:

- *розв'язувати неповні квадратні рівняння.

Повторити:

- ***основну властивість дробу**.

5

5

7

3

Математичний диктант

5

7

3

1. Квадратним коренем з числа **a** називається *число, квадрат якого дорівнює a*
2. Арифметичним коренем квадратним з числа **a** називається *невід'ємне число, квадрат якого дорівнює a.*
3. При яких значеннях **a** вираз $\sqrt{a}$ не має змісту? **$a < 0$**
4. Основна тотожність квадратного кореня **$(\sqrt{a})^2 = a$**
5. Скільки має коренів рівняння $x^2 = a$, якщо
 1) $a > 0$? 2) $a = 0$? 3) $a < 0$?
1) два: $x = \pm\sqrt{a}$, 2) один: $x = 0$, 3) коренів немає
6. Які з наведених чисел є ірраціональними?
 $\sqrt{81}$ $\sqrt{7}$ $\sqrt{7}$
7. Як називається знак $\sqrt{\quad}$?

Арифметичний квадратний корінь

Повторення

а) Обчисліть:

$$3^2, (-2)^2, \sqrt{0,64}, \sqrt{-9}, 2\sqrt{100}, \sqrt{16}.$$

б) Розв'яжіть рівняння:

$$x^2 = 4 \quad z^2 = 11 \quad x^2 = -16 \quad 3x^2 = 0$$

в) Розкладіть на множники:

$$x^2 - 4; \quad 2c^2 - c; \quad 3y + y^2; \quad a^2 - 4a + 4$$

г) Звільнитися від ірраціональності в знаменнику дробу:

$$\frac{2}{\sqrt{x}}$$

5

7

3

5

7

3

$$1. -x^2 + 6x + 14 = 0$$

$$2. 3x^2 - 9x = 0$$

$$3. 5x^2 - 40 = 0$$

$$4. x^2 - 11x + 30 = 0$$

Що є спільного у цих рівнянь?

5

7

3

*Квадратним рівнянням
називають рівняння виду*

$$ax^2 + bx + c = 0, \text{ причому } a \neq 0,$$

x - змінна,

*a, b, c - деякі числа (коефіцієнти
квадратного рівняння).*

a – перший коефіцієнт,

b - другий коефіцієнт,

c - вільний член.

5

7

3

Якщо $a = 1$,
то квадратне рівняння
 $x^2 + bx + c = 0$
називають зведеним.

Заповніть таблицю:

	a	b	c
$5x^2 + 5x - 3 = 0$			
$3x^2 + 2x - 4 = 0$			
$x^2 + 4x + 3 = 0$			
$-2x^2 + x - 1 = 0$			
$4x^2 - 4x + 1 = 0$			

5

7

3

Заповніть таблицю:

	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
$5x^2 + 5x - 3 = 0$	5	5	-3
$3x^2 + 2x - 4 = 0$	3	2	-4
$x^2 + 4x + 3 = 0$	1	4	3
$-2x^2 + x - 1 = 0$	-2	1	-1
$4x^2 - 4x + 1 = 0$	4	-4	1

5

7

3

5

3

*Цікаво,
а що буде, якщо
коефіцієнти квадратного
рівняння по черзі або всі
відразу (крім a)
перетворяться в нулі.*

Давайте проведемо дослідження.

ax^2

$$ax^2 + bx + c = 0$$

Неповні квадратні рівняння

Якщо $b = 0$,
 $ax^2 + c = 0$

Якщо $c = 0$,
 $ax^2 + bx = 0$

Якщо $b, c = 0$,
 $ax^2 = 0$

5

7

3

РОЗВ'ЯЗУВАННЯ НЕПОВНИХ КВАДРАТНИХ РІВНЯНЬ

5

$$v=0$$

$$ax^2+c=0$$

1. Переносимо c в праву частину рівняння.

$$ax^2 = -c$$

2. Ділимо обидві частини рівняння на a .

$$x^2 = -c/a$$

3. Якщо $-c/a > 0$ - два розв'язки :

$$x_1 = \sqrt{-\frac{c}{a}} \quad i \quad x_2 = -\sqrt{-\frac{c}{a}}$$

Якщо $-c/a < 0$ - немає розв'язків

$$c=0$$

$$ax^2+vx=0$$

1. Виносимо x за дужки:

$$x(ax + v) = 0$$

2. Розбиваємо рівняння на два рівносильних:

$$x=0 \quad i \quad ax + v = 0$$

3. Два розв'язки:

$$x = 0 \quad i \quad x = -v/a$$

$$v, c=0$$

$$ax^2=0$$

1. Ділимо обидві частини рівняння на a .

$$x^2 = 0$$

2. Один розв'язок: $x = 0$.

5

7

3

Розв'язування завдань:

Усно: №726, 728.

5

Розв'язування завдань:

У зошиті:

№727 (з коментуванням)

№ 734, 736(1-3)

7

3

5

7

3

Самостійна робота.

*Випишіть неповні квадратні рівняння
та розв'яжіть їх:*

2) $7x^2 = 0;$

$x = 0.$

4) $x^2 - 3 = 0;$

$x = -\sqrt{3}, x = \sqrt{3}.$

6) $1 + 3x^2 = 0;$

Немає коренів.

8) $\frac{1}{2}x + 2x^2 = 0;$

$x = -\frac{1}{4}, x = 0.$

5

7

3

Повторення.

Основна властивість дробу

- *Якщо чисельник і знаменник дробу помножити або поділити на один і той самий вираз, то дістанемо дріб, що дорівнює даному.*

5

7

3

5

Запишіть дроби, що дорівнюють даному

$$\frac{48авс}{90ас} = \frac{24в}{\boxed{?}} = \frac{\boxed{?}}{30}$$

Підведемо підсумки:

- *Яке ж рівняння називається квадратним?*
- *Чому $a \neq 0$?*
- *Як називаються числа a , b и c ?*
- *Скільки видів неповних квадратних рівнянь ви знаєте?*
- *Які рівняння ми називаємо зведеними?*

5

7

3

Підведення підсумків

5

❖ Підрахуйте бали й оцініть себе

Історична довідка:

Квадратні рівняння вперше зустрічаються в роботі індійського математика і астронома Аріабхатти.

5

Інший індійський учений Брахмагупта (VII ст.) виклав загальне правило розв'язання квадратних рівнянь, яке практично збігається з сучасним.

7

У Стародавній Індії були поширені публічні змагання у вирішенні складних завдань. Завдання часто надавалися у віршованій формі.

3

Ось задача Бхаскары:

Обезьянок резвых стая, всласть поевши, развлекалась.

Их в квадрате часть восьмая на полянке забавлялась.

А двенадцать по лианам стали прыгать, повисая.

Сколько ж было обезьянок, ты скажи мне, в этой стае?

5

7

3

Домашнє завдання

§20 вивчити, §2 повторити

А,В: №729 ,736, 35(п.)

С: +№740, 742.

5

7

3

ДЯКУЮ ЗА УРОК

